

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Høringsvar på høring om endringer i barnehageloven

Utdanningsdirektoratet viser til Kunnskapsdepartementets høring om forslag til endringer i barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og forskrift om pedagogisk bemanning (minimumsnorm for grunnbemanning, skjerpet norm for pedagogisk bemanning og plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO).

Vi støtter i det vesentlige innføringen av et krav om grunnbemanning og at normen for pedagogisk bemanning skjerpes. Dette er positive tiltak som vil bidra til å sikre kvaliteten på barnehagetilbudet til norske barn. Vi har imidlertid noen innspill til forslagene i høringen nedenfor.

1. Grunnbemanningen

1.1 Det ordinære barnehagetilbudet

Dere foreslår at «[b]arnehagen skal ha minst én ansatt per tre barn[...]» i barnehageloven § 18 andre ledd første punktum. I forslaget til merknader til andre ledd står det at «[m]ed «ansatt» menes alle ansatte som arbeider direkte med de ordinære barnegruppene (grunnbemanning).»

Alle barn som går i barnehage har krav på et ordinært pedagogisk tilbud ut fra barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur, jf. barnehageloven § 2 tredje ledd. Hvis barn har behov utover det ordinære pedagogiske tilbudet, kan kommunen som barnehagemyndighet fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp, vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne eller vedtak om tegnspråkopplæring etter barnehageloven kapittel V A. Når dere skriver «de ordinære barnehagegruppene» kan det gi inntrykk av at det er opp til barnehagen å avgjøre om barna går i ordinære eller ikke-ordinære grupper, noe som ikke er tilfelle. Derfor foreslår vi at begrepet «de ordinære barnehagegruppene» tas ut av merknadene og erstattes med «det ordinære barnehagetilbudet». Det vil bidra til å sikre at vurderingen av om en ansatt skal være med i beregningen av grunnbemanningen, er om vedkommende faktisk arbeider direkte med barna eller ikke.

1.2 Personer tilknyttet vedtak barnehageloven kapittel V A skal ikke være med i grunnbemanningen

Når kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne eller vedtak om tegnspråkopplæring etter barnehageloven kapittel V A, kan dette utløse ekstra ressurser i form av personal. Typisk kan et vedtak om spesialpedagogisk hjelp gi barnet rett på timer med spesialpedagog. Slike ressurser komme i tillegg til det ordinære barnehagetilbudet barna har krav på. For å sikre at disse barna faktisk får den hjelpen de har krav på, mener vi at det bør fremgå enda tydeligere av merknadene at personer tilknyttet vedtak om spesialpedagogisk hjelp, vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med

nedsatt funksjonsevne eller vedtak om tegnspråkopplæring, ikke skal være med i beregningen av grunnbemanningen.

1.3 Personer i praksis eller i arbeidstiltak skal ikke være med i grunnbemanningen

Dere skriver under punkt 2.3.1 i tredje siste avsnitt at «[p]ersoner som er i barnehagen i praksis eller i arbeidstiltak» skal holdes utenfor beregningen. Vi er enige i at disse skal holdes utenfor beregningen av grunnbemanningen. Formålet med praksis i barnehagen er at den som er i praksis får den opplæringen den har krav på, mens formålet med arbeidsrettete tiltak blant annet er å styrke kompetansen, evnen til, og trening i arbeid. Å holde disse utenfor beregningen vil bidra til å sikre at de faktisk får den oppfølging de har krav på av barnehagen. Videre vil det trolig øke sannsynligheten for at barna får en voksentetthet som gjør det mulig for barnehagen å drive en god pedagogisk virksomhet, da barnehagen må sikre grunnbemanningen gjennom andre ansettelser enn praksisplasser eller arbeidstiltak. Vi mener at det bør fremgå av merknadene til bestemmelsen at personer som arbeider i barnehagen i praksis eller i arbeidstiltak holdes utenfor beregningen av grunnbemanningen.

2. Dispensasjon fra kravet til grunnbemanning

2.1 Kommunens mål om å redusere kommunens samlede utgifter i barnehagesektoren må ikke være begrunnelsen for å gi dispensasjon

Det er kommunen som barnehagemyndighet som skal fatte vedtak om dispensasjon fra grunnbemanningskravet. En utstrakt bruk av dispensasjon fra grunnbemanningskravet i kommunale barnehager, fører til at lønnsutgiftene i kommunale barnehager går ned. Det fører igjen til at tilskuddssatsen til private barnehager går ned, og de samlede utgiftene til barnehage i kommunen går også ned. Det er derfor en viss fare for at dispensasjonsadgangen ikke vil virke helt nøytralt overfor kommunene med hensyn til eierskap. Det er derfor viktig at dispensasjonshjemmelen ikke kan brukes med formål om å redusere kommunens samlede utgifter til barnehage. En slik bruk av dispensasjon kan i tillegg føre til at private og kommunale barnehager behandles ulikt.

2.2 Kan brøken gi økt bruk av dispensasjon?

I forslaget til merknader til barnehageloven § 18 andre ledd står det at:

I beregningen av bemanningsnormen skal barnehagen ikke runde oppover til nærmeste hele årsverk. I stedet skal barnehagen legge en prosentvis tilnærming til grunn.

Slik vi forstår forslaget må en barnehage som har 80 barn over tre år i utgangspunktet ha ansatt 13,3 årsverk for å tilfredsstille kravet til grunnbemanning. Det skyldes at det må være ett årsverk per seks barn for barn over tre år (80 barn delt på seks). Vi tror at den prosentvise tilnærmingen i noen tilfeller kan føre til at det søkes om dispensasjoner som bestemmelsen ikke er ment for. Hvis barnehagen har ansatt tilsammen 13 årsverk, kan det være at den søker om dispensasjon for den 0,3 prosenten årsverk den mangler for å oppfylle kravet, heller enn for eksempel å prøve å utvide noen av de allerede eksisterende stillingene i barnehagen. Vi mener derfor at vilkårene for å gi dispensasjon bør være snevre og så klare som mulig. Se nærmere nedenfor under punkt. 2.3.

2.3 Særlige hensyn er et uklart vurderingstema

Det står i forslaget til barnehageloven § 18 fjerde ledd at «[k]ommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning andre ledd for inntil ett år av gangen når særlige hensyn til

det.» Bruken av «særlige hensyn» gir ikke en klar avgrensning av hvilke forhold som kan tas i betraktning som grunnlag for å gi dispensasjon. Det kan føre til at kommunene får ulik praksis når de vurderer om de skal gi dispensasjon eller ikke. En vagt angitt dispensasjonsadgang kan føre til at barna ikke får det barnehagetilbudet som de har krav på.

2.4 Vurdering av om den reduserte bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet må fremgå av lovteksten

Dere skriver i merknadene til § 18 fjerde ledd at «i vurderingen av om det kan gis dispensasjon fra kravet til grunnbemanningen, må kommunen bl.a. vurdere om bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.» Vi foreslår at denne vurderingen flyttes fra merknadene til lovteksten. Hvis vurderingstemaet fremgår tydelig av lovteksten, vil det bidra til at kommunene faktisk gjør vurderingen når de vurderer søknader om dispensasjon fra grunnbemanningskravet og at barnehagebarna faktisk får det barnehagetilbud som de har krav på etter barnehageloven.

Rammene for barnehagenes pedagogiske virksomhet fremgår av barnehageloven §§ 1 og 2, samt forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen). Når kommunen vurderer om bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet må den reduserte bemanningen vurderes opp mot kravene i disse bestemmelsene. Kommunen må for eksempel vurdere om den reduserte bemanningen gjør at barnehagen kan gi barna tilfredsstillende «muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter», jf. barnehageloven § 2 andre ledd. Vi mener at det bør stå i merknadene til bestemmelsen at vurderingen av om den reduserte bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet innebærer at kommunen må vurderes opp bemanningen mot kravene i barnehageloven §§ 1 og 2, og rammeplanen.

2.5 Er det behov for en begrensning på antall ganger dispensasjon kan gis på rad?

I forslaget til § 18 fjerde ledd står det at «[k]ommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det». For å sikre at barna faktisk får den grunnbemanningen de i utgangspunktet har krav på, mener vi at det bør vurderes å innføre en begrensning på antall ganger dispensasjon kan gis på rad. Hvis ikke er det en viss fare for at dispensasjon i enkelte tilfeller ender opp med å bli hovedregelen. Et annet alternativ kan være å vurdere om det må stilles krav til aktivitet fra barnehageeier for å sørge for at grunnbemanningen er på plass før neste barnehageår.

3. Dispensasjonshjemmelen fra utdanningskravet bør tas ut av lovteksten

Dere foreslår at kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogiske ledere i § 18 femte ledd. I forslaget til merknader fremgår det at dette er en videreføring av gjeldende § 18 tredje ledd og innebærer ingen realitetsendring. Vilklårene for å kunne gi dispensasjon fra utdanningskravet fremgår ikke av dagens § 18 tredje ledd, men er i realiteten gitt i forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 3. Det betyr at dagens § 18 tredje ledd ikke har noen selvstendig betydning utover å vise til det er adgang til dispensasjon. Hjemmelen til å gi forskrift fremgår av forslaget til § 18 syvende ledd. Vi foreslår derfor at forslaget til § 18 femte ledd slettes. Hjemmelen til å gi forskrift om dispensasjon fra utdanningskravet beholdes.

4. Norm for pedagogisk bemanning og dispensasjonshjemmel fra normen bør stå i loven

I høringsnotatet foreslår dere at normen for pedagogisk bemanning fremdeles skal fremgå av forskrift om pedagogisk bemanning, mens kravet til grunn grunnbemanning fremgår av loven. Dere foreslår at dispensasjonshjemmelen fra pedagognormen skal fremgå av forskriften, mens dispensasjonshjemmelen for grunnbemanningen skal fremgå av loven. Begge normene har som formål å sørge for at barnehagen blir satt i stand til å drive en pedagogisk virksomhet i samsvar med kravene som følger av barnehageloven med tilhørende regelverk. En slik oppsplitting av normene i lov og forskrift, kan føre til at regelverket ikke blir godt koordinert og gjør det vanskelig å få en samlet oversikt over reglene som stiller krav til grunnbemanning og pedagogisk bemanning. Vi foreslår derfor at normen for pedagogisk bemanning bør stå i barnehageloven på lik linje med normen for grunnbemanning. De samme hensyn gjør seg gjeldende når det gjelder dispensasjon fra pedagognormen, og vi foreslår at den tas inn i barnehageloven. Det forutsetter at henvisningen til forskriften § 2 tas bort i forskriften § 4. Klageretten blir regulert av forslaget til lov § 18 a.

5. Omregnede heltidsplasser og over halvparten av barna har under 6 timers oppholdstid

Bruken av «heltidsekvivalente plasser» ved beregningen av pedagognormen for barnehager hvor oppholdstiden er under 6 timer, er lite tilgjengelig. Vi foreslår å bruke «omregnede heltidsplasser» istedenfor. Det er uklart hvordan omregningen skal gjennomføres. Vi har derfor lagd et forslag i merknadene til § 18 a tredje ledd.

Videre mener vi at «over halvparten av barna» er lettere å forholde seg til enn den mer skjønnsmessige «flertallet av barna». Vi har brukt «over halvparten av barna» i vårt forslag.

6. Forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer

Vi foreslår at bestemmelsene om pedagognorm og dispensasjon fra pedagognormen tas inn i barnehageloven. Derfor bør forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager endre navn til forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer. Videre bør bestemmelsene endres. Se vårt forslag til forskrift nedenfor.

7. Grunnbemanning og pedagogisk bemanning bør ha egne bestemmelser og ny forskrift om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer

I forslaget til barnehageloven § 18 er grunnbemanningen og pedagogisk bemanning behandlet samlet. Vi mener at det er enklere å forstå bestemmelsene hvis grunnbemanning og pedagogisk bemanning får hver sin bestemmelse. Nedenfor er vårt forslag til bestemmelser. Våre forslag til endringer ovenfor er tatt inn her. Hvis bestemmelsene ikke splittes opp, bør bestemmelsen endre navn til § 18 Barnehagens grunnbemanning og pedagogisk bemanning. Vi foreslår også at forskrift om pedagogisk bemanning og

dispensasjon oppheves og erstattes av forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer.

§ 18 Barnehagens grunnbemanning

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Hvis barnehagens bemanning er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd for inntil ett år av gangen. Barnehageeier skal legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg i søknaden.

Kommunens vedtak etter tredje ledd kan påklages til fylkesmannen.

Merknader til § 18

Første ledd:

Første ledd fastslår at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Dette er en videreføring av gjeldende § 18 femte ledd og innebærer ingen endring av gjeldende rett.

Andre ledd:

Andre ledd første punktum fastslår at barnehagen skal ha minst én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Med «ansatt» menes ansatte som arbeider direkte med barna i det ordinære barnehagetilbudet. Dette vil for eksempel omfatte assistenter, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske ledere. Den tiden styrer arbeider direkte med barna kan også tas med i beregningen. Vikarer for ansatte som arbeider direkte med barna skal være med i beregningen av grunnbemanningen. Andre som ikke arbeider direkte med barna i det ordinære barnehagetilbudet, skal holdes utenfor beregningen av barnehagens grunnbemanning. Personer som ikke arbeider direkte med barna er typisk vaktmester, personer i administrative stillinger mv. Personer som arbeider i barnehagen i praksis eller i arbeidstiltak holdes utenfor beregningen av grunnbemanningen.

Hvis barn har vedtak om spesialpedagogisk hjelp, vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne eller vedtak om tegnspråkopplæring, er personer tilknyttet slike vedtak ikke en del av det ordinære barnehagetilbudet og skal ikke være med i beregningen av grunnbemanningen. Dette er typisk spesialpedagoger, personlige assistenter, tegnspråklærer mv. Disse skal holdes utenfor beregningen av barnehagens grunnbemanning.

Bemanningsnormen gjelder for barnehagen i sin helhet. Det tallfestede kravet til grunnbemanningen gir uttrykk for det antall årsverk som må tilsettes når det er klart hvor mange barn det skal være i barnehagen. I beregningen av bemanningsnormen skal barnehagen ikke runde oppover til nærmeste hele årsverk. I stedet skal barnehagen legge en prosentvis tilnærming til grunn. I og med at beregningen av bemanningsnormen skal ta utgangspunkt i antall årsverk per barn, og barnehagens åpningstid vanligvis er noe lenger enn en arbeidsdag, vil ikke kravet til grunnbemanning nødvendigvis være oppfylt hele barnehagedagen. Barnehageeier må likevel sørge for at grunnbemanningen til enhver tid er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Dette kravet gjelder uavhengig av det tallfestede kravet til grunnbemanningen.

Andre punktum fastslår at barna skal regnes som over tre år fra august det året de fyller tre år.

Tredje ledd:

Tredje ledd fastslår at kommunen kan gi dispensasjon fra det tallfestede kravet til grunnbemanning i andre ledd for inntil ett år av gangen. Det forutsetter for det første at barnehagens bemanning må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Kommunen må vurdere om den reduserte bemanningen gjør at barnehagen kan oppfylle kravene i barnehageloven §§ 1 og 2, og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det betyr at kommunen må foreta en konkret vurdering av barnegruppenes sammensetning og behov, barnehagens fysiske miljø (ute- og innearealer), barnehagens totalbemanning og personalets samlede kompetanse.

Dersom dette vilkåret er oppfylt, kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning. Dette er en unntaksregel som kun skal brukes i spesielle tilfeller, for eksempel hvis det ikke lar seg gjøre å rekruttere tilstrekkelig kvalifisert personale eller hvis oppfyllelsen av bemanningsnormen er kritisk for videre drift. Barnehageeier skal legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg i søknaden.

Fjerde ledd:

Kommunens vedtak om dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

§ 18 a Barnehagens pedagogiske bemanning

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnehagen skal minst ha én pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7 barn når barna er under tre år. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

I barnehager der over halvparten av barna har avtalt oppholdstid under 6 timer per dag, skal omregnende heltidsplasser legges til grunn i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.

Hvis barnehagens pedagogiske bemanning er tilstrekkelig til at personalet kan drive en pedagogisk tilfredsstillende virksomhet, kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet til pedagogisk bemanning i andre ledd for inntil ett år av gangen. Barnehageeier skal legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg i søknaden.

Kommunens vedtak etter fjerde ledd kan påklages fylkesmannen.

Departementet kan gi forskrift om dispensasjon fra utdanningskravet, forskrift om godkjenning av om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og forskrift om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Merknader til § 18 a:

Første ledd:

Første ledd fastslår at pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Dette er en videreføring av gjeldende § 18 første ledd og innebærer ingen realitetsendring.

Andre ledd:

Andre ledd fastslår at barnehagen minst skal ha én pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7 barn når barna er under tre år. Hvis barnehagen har én pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7 barn når barna er under tre år, og tar inn ett barn til, utløser dette barnet krav om én ny pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Pedagognormen skal oppfylles for barnehagen som helhet og bestemmelsen stiller ikke krav til gruppestørrelse eller gruppetilhørighet for barn. Beregningen av pedagognormen skal ta utgangspunkt i antall årsverk per stor- eller småbarnsplass.

Styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning. Dersom styrer for eksempel jobber halvparten av tiden med administrasjon og ledelse, betyr det at styrer utgjør en halv pedagogisk leder i beregningen av antall pedagogiske ledere per barn.

Tredje ledd:

I barnehager hvor over halvparten av barna har avtalt oppholdstid under 6 timer per dag, skal ikke antallet fysiske barn i barnehagen legges til grunn. Her skal antallet omregnede heltidsplasser brukes i beregningen av pedagognormen. Statistisk Sentralbyrås nøkkel for gjennomsnittlig oppholdstid skal brukes i omregningen fra fysiske barn til heltidsplasser. Antallet oppholdstimer fremkommer ved å multiplisere antall barn i hver oppholdskategori med den aktuelle kategorien. Tallene summeres så sammen. Heltidsplasser beregnes ved å dele oppholdstimer per uke på 45 timer per uke.

Fjerde ledd:

Fjerde ledd fastslår at kommunen kan gi dispensasjon fra det tallfestede kravet til pedagogisk bemanning i andre ledd for inntil ett år av gangen. Det forutsetter for det første at barnehagens pedagogiske bemanning må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Kommunen må vurdere om den reduserte bemanningen gjør at barnehagen kan oppfylle kravene i barnehageloven §§ 1 og 2, og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det betyr at kommunen må foreta en konkret vurdering av barnegruppenes sammensetning og behov, barnehagens fysiske miljø (ute- og innearealer), barnehagens totalbemanning og personalets samlede kompetanse.

Dersom dette vilkåret er oppfylt, kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet til pedagogisk bemanning. Dette er en unntaksregel som kun skal brukes i spesielle tilfeller, for eksempel hvis det ikke lar seg gjøre å rekruttere tilstrekkelig kvalifisert personale eller hvis oppfyllelsen av pedagognormen er kritisk for videre drift. Kommunen kan stille vilkår ved innvilgelse av dispensasjon.

For å sikre at saken blir tilstrekkelig belyst og brukernes rett til medbestemmelse ivaretas, skal uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg legges ved eiers søknad om dispensasjon fra pedagognormen

Femte ledd:

Kommunens vedtak om dispensasjon fra pedagognormen etter fjerde ledd kan påklages til fylkesmannen.

Sjette ledd:

Bestemmelsen slår fast at departementet kan gi forskrift om dispensasjon fra utdanningskravet, forskrift om godkjenning av om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og forskrift om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Forslag til forskrift om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer

§ 1 Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder for inntil ett år om gangen, dersom barnehageeier søker om det og stillingen det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker.

Dispensasjonen gjelder den personen det søkes dispensasjon for og til en bestemt stilling i en bestemt barnehage.

§ 2 Klage

Kommunens vedtak etter § 1 kan påklages til fylkesmannen.

§ 3 Ikrafttredelse

*Forskriften trer i kraft **DATO**. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. august 2017 om forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager gitt med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 17 fjerde ledd og § 18 sjette ledd.*

Merknader til forskriften

Merknader til § 1 første ledd:

Barnehageeier kan søke om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet til styrer og til pedagogisk leder. Det ligger til kommunen som barnehagemyndighet å vurdere om en søknad skal innvilges. Når den reelle kompetansen hos den det søkes for er vurdert, kan kommunen stille vilkår ved dispensasjonen. Hva slags vilkår som eventuelt stilles, vil være avhengig av den reelle kompetansen vedkommende har og hvordan kommunen vil sikre at vedkommende blir i stand til å fylle stillingen. Det kan for eksempel stilles krav om at den som får dispensasjon, mottar veiledning fra barnehagelærer.

Ved behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet til styrer og pedagogisk leder i barnehage, skal de reelle kvalifikasjonene til den det søkes for vurderes av kommunen. Andre relevante momenter som kan tillegges vekt er for eksempel hvor lenge vedkommende har utført relevant arbeid i barnehage og hvor sannsynlig det er at barnehagen innen rimelig tid kan få ansatt en kvalifisert søker. En søknad om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder skal inneholde en skriftlig uttalelse fra barnehagens styrer.

Merknader til § 1 andre ledd:

En dispensasjon er knyttet til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage. Det er av den grunn ikke adgang til å ta med seg en dispensasjon fra én barnehage til en annen barnehage.

8. Samarbeidsplikten

Vi mener at samarbeidsplikten er for uklar, idet bestemmelsen ikke er tydelig nok på om samarbeidsplikten er på enkeltbarnsnivå eller på et mer overordnet nivå for alle barna i den aktuelle barnehagen. Det blir litt for uklart hvilke krav vi kan stille til samarbeidet når det gjelder det enkelte barn.

Vennlig hilsen

Hilde Nakken
Divisjonsdirektør

Einar Simonsen Plahter
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent